

Neljapäev, 7. aprill 2022

P9_TA(2022)0121

Euroopa Ülemkogu 24. ja 25. märtsi 2022. aasta kohtumise järeldused, sh viimased arengud Ukraina-vastases sõjas, ELi sanktsioonid Venemaa vastu ja nende rakendamine**Euroopa Parlamendi 7. aprilli 2022. aasta resolutsioon Euroopa Ülemkogu 24.–25. märtsi 2022. aasta kohtumise järelduste, muu hulgas Ukraina vastu peetava sõja viimaste arengute ning ELi poolt Venemaale kehtestatud sanktsioonide ja nende rakendamise kohta (2022/2560(RSP))**

(2022/C 434/09)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Venemaa ja Ukraina kohta, eriti 16. detsembri 2021. aasta resolutsiooni olukorra kohta Ukraina piiril ja Ukraina territooriumitel, mis on Venemaa poolt okupeeritud ⁽¹⁾, ning 1. märtsi 2022. aasta resolutsiooni Ukraina vastu suunatud Venemaa agressiooni kohta ⁽²⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi juhtkonna 16. ja 24. veebruari 2022. aasta avaldusi Ukraina kohta,
- võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja 24. veebruaril 2022. aastal ELi nimel tehtud avaldust Venemaa Föderatsiooni relvajõudude sissetungi kohta Ukrainasse,
- võttes arvesse Euroopa Ülemkogu eesistuja ja komisjoni presidendi 24. veebruari 2022. aasta avaldust Venemaa enneolematu ja provotseerimata sõjalise agressiooni kohta Ukrainas,
- võttes arvesse 11. märtsi 2022. aasta Versailles' deklaratsiooni,
- võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 25. märtsi 2022. aasta järeldusi,
- võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja 4. aprillil 2022. aastal ELi nimel tehtud avaldust Venemaa hirmutegude kohta Butšas ja teistes Ukraina linnades,
- võttes arvesse nõukogu otsuseid Venemaale suhtes kehtestatud sanktsioonide ja piiravate meetmete kohta, mille hulka kuuluvad diplomaatilised meetmed, individuaalsed piiravad meetmed, nagu varade külmutamine ja reisipiirangud, eripiirangud majandussuhetele Krimmi ja Sevastopoliga ning Ukraina valitsuse kontrolli alt väljas olevate Donetsk'i ja Luhanski oblastitega, majandussanktsioonid, meediapiirangud ja majanduskoostöö piirangud,
- võttes arvesse ÜRO rahvusvahelise õiguse komisjoni väljatöötatud Nürnbergi põhimõtteid, mille alusel määratakse kindlaks, mis on sõjakuritegu,
- võttes arvesse Rahvusvahelise Kriminaalkohtu Rooma statuuti,
- võttes arvesse ÜRO põhikirja,
- võttes arvesse 1949. aasta Genfi konventsiooni ja selle lisaprotokolle,
- võttes arvesse Helsingi lõppakti ja sellele järgnenud dokumente,
- võttes arvesse ÜRO Peaassamblee 2. märtsi 2022. aasta resolutsiooni Ukraina vastase Venemaa agressiooni kohta ja 24. märtsi 2022. aasta resolutsiooni Ukraina vastase agressiooni humanitaartagajärgede kohta,
- võttes arvesse ÜRO genotsiidi vältimise ja selle eest karistamise konventsiooni,
- võttes arvesse Rahvusvahelise Kohtu 16. märtsi 2022. aasta otsust,

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2021)0515.

⁽²⁾ ELT C 125, 18.3.2022, lk 2.

Neljapäev, 7. aprill 2022

- võttes arvesse Euroopa inimõiguste konventsiooni, Budapesti memorandumit julgeolekutagatiste kohta ning Viini dokumenti ja selle lisaprotokolle,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 132 lõikeid 2 ja 4,
- A. arvestades, et ÜRO põhikirja ja rahvusvahelise õiguse põhimõtete kohaselt on kõik riigid võrdselt suveräänsed ning hoiduvad oma rahvusvahelistes suhetes jõuga ähvardamisest või jõu tarvitamisest iga riigi territoriaalse puutumatuse või poliitilise sõltumatus vastu; arvestades, et Venemaa Föderatsioon on alates 24. veebruarist 2022 pidanud Ukraina vastu ebaseaduslikku, provotseerimata ja põhjendamatu agressioonisõda, ning arvestades, et 16. märtsil 2022 andis Rahvusvaheline Kohus Venemaa Föderatsioonile korralduse viivitamata peatada oma sõjalised operatsioonid Ukraina territooriumil;
- B. arvestades, et alates 24. veebruarist 2022 on Venemaa agressiooni ja sissetungi tagajärjel tuhanded Ukraina tsiviiliskud kaotanud elu või saanud vigastada, samal ajal kui peaaegu 6,5 miljonit Ukraina kodanikku on riigisiselt ümber asustatud ja üle 4 miljoni on põgenenud naaberriikidesse, lisaks enam kui 14 000 inimesele, nii sõjaväelastele kui ka tsiviiliskutele, kes on kaotanud elu viimase kaheksa aasta jooksul Krimmi okupeerimise tõttu Venemaa Föderatsiooni poolt ja Ida-Ukrainas tekitatud konflikti tõttu;
- C. arvestades, et ka kuu aega pärast Venemaa agressiooni algust kaotavad süütud inimesed Ukrainas toimuvas sõjas elu; arvestades, et Venemaa vägede toime pandud julmuse eriline võikus ilmnis pühapäeval, 3. aprillil 2022, kui Butša linnas, kuhu Ukraina armee ei olnud ligi kuu aega pääsenud, leiti tänavatel hulgaliselt nii mees- kui naissoost tsiviiliskute laipu; arvestades, et need asjaolud õigustavad selgelt rahvusvahelise komisjoni moodustamist, mis uuriks kõiki Venemaa sõjaväe poolt sõja algusest peale toime pandud kuritegusid;
- D. arvestades, et Venemaa sõjavägi jätkab valimatult pommi- ja õhurünnakute korraldamist elamupiirkondade ja tsiviiltaristu vastu, nagu haiglad, koolid ja lasteaiad, mis on viinud Mariupoli, Volnovakha ning teiste linnade ja külade täieliku või peaaegu täieliku hävimiseni;
- E. arvestades, et Ukraina on seni näidanud üles enneolematut vastupanuvõimet ja vastupidavust ega ole lasknud Venemaal saavutada oma esialgset eesmärki okupeerida kogu riiki;
- F. arvestades, et komisjon tegi ettepaneku uute sanktsioonide kohta ja kuulutas need välja 5. aprillil 2022 ning töötab välja täiendavaid sanktsioonipakette; arvestades, et esimesed ELi sanktsioonid Venemaa Föderatsiooni vastu kehtestati 2014. aasta märtsis pärast Krimmi ebaseaduslikku annekteerimist 2014. aastal, ning arvestades, et kõige hiljutisem pakett võeti vastu 15. märtsil 2022 pärast Venemaa provotseerimata ja õigustamatut sissetungi Ukrainasse, mis algas 24. veebruaril 2022; arvestades, et EL on vastu võtnud sanktsioonid ka Valgevene vastu, kuna Valgevene on osalenud Venemaa agressioonis ja sissetungis;
- G. arvestades, et sanktsioonidel on mõju, kuid see, et EL ostab Venemaalt fossiilkütuseid, annab endiselt režiimile vahendeid, mis aitavad sõda rahastada;
- H. arvestades, et EL maksab Venemaale fossiilkütuste tarnimise eest kuni 800 miljonit eurot päevas, mis teeb aastas kokku ligi 300 miljardit eurot;
- I. arvestades, et peaaegu 500 rahvusvahelist äriühingut ja suuretevõtet on otsustanud tegevuse Venemaal peatada või Venemaa turult täielikult lahkuda; arvestades siiski, et mõned ettevõtted jätkavad Venemaal tavapäraselt äritegevust, tähtsustades rohkem Venemaa turult saadavat kasumit kui julgeolekut ja sotsiaalset vastutust, ent sellega nõrgendavad nad sanktsioonide mõju ja näitavad, et Venemaa Föderatsiooni rahvusvaheline hukkamõist ei ole täielik;

Neljapäev, 7. aprill 2022

- J. arvestades, et akadeemiliste uuringute⁽³⁾ kohaselt mõjutaks Venemaa fossiilkütuste impordi keelustamine ELi majanduskasvu ja vähendaks ELi SKPd hinnanguliselt vähem kui 3 %, samas kui Venemaa majandusele teeks see sama aja jooksul rohkem kahju ja vähendaks Venemaa SPKD potentsiaalselt kuni 30 %, aidates Venemaa agressiooni peatada;
- K. arvestades, et president Roberta Metsola esines 1. aprillil 2022 Euroopa Parlamendi nimel Ülemraadas ning kohtus Ukraina presidendi ja peaministri ning fraktsioonide juhtidega;
- mõistab kõige karmimalt hukka Venemaa Föderatsiooni agressioonisõja Ukraina vastu ja Valgevene osalemise selles sõjas ning nõuab, et Venemaa lõpetaks viivitamata igasuguse sõjalise tegevuse Ukrainas ning viiks tingimusteta välja kõik väed ja sõjavarustuse kogu Ukraina rahvusvaheliselt tunnustatud territooriumilt; ühineb leinas Ukraina rahvaga, kellele on saanud osaks südantlõhestavad kaotused ja kannatused;
 - rõhutab, et relvastatud kallaletung ja sissetung kujutavad endast rahvusvahelise õiguse ja eelkõige Genfi konventsioonide ja nende lisaprotokollide ning ÜRO põhikirja ränka rikkumist, ning kutsub Venemaa Föderatsiooni üles taas täitma ÜRO Julgeolekunõukogu alalise liikme kohustusi rahu ja julgeoleku säilitamisel ning täitma Helsingi lõppaktist, Pariisi uue Euroopa hartast ja Budapesti julgeolekutagatiste memorandumist tulenevaid kohustusi; peab Venemaa sissetungi Ukrainasse rünnakuks mitte ainult suveräänse riigi vastu, vaid ka Euroopa koostöö ja julgeoleku põhimõtete ja mehhanismi ning ÜRO põhikirjas määratletud reeglitel põhineva rahvusvahelise korra vastu;
 - väljendab suurt meelepaha ja nõrdimust teatatud hirmutegude üle, sealhulgas tsiviiliskivate vägistamine ja hukkamine, sundümberasustamine, tsiviiltaristu – näiteks haiglate, meditsiinirajatiste, koolide, varjupaikade ja kiirabiautode – rüüstamine ja sihikule võtmine ning konfliktipiirkondadest põgeneda piüüdivate tsiviilelanike pihta tulistamine eelnevalt kokkulepitud humanitaarkoridorides, mida Venemaa relvajõud on toime pannud mitmes okupeeritud Ukraina linnas, näiteks Butšas; nõuab, et sõjakuritegude ja muude raskete õigusrikkumiste toimepanijatel ning pädevatel valitsusametnikel ja sõjaväejuhtidel tuleb oma tegude eest vastutada; tuletab meelde, et sõjakuritegude ja genotsiidi korral on rahvusvaheline üldsus kohustatud tegutsema ja kasutama kõiki tema käsutuses olevaid vahendeid; toetab täielikult Rahvusvahelise Kriminaalkohtu prokuröri poolt sõjakuritegude ja inimsusevastaste kuritegude suhtes algatatud uurimist ning ÜRO inimõiguste ülemvoliniku büroo uurimiskomisjoni tööd; nõuab, et ELi institutsioonid teeksid rahvusvahelistes institutsioonides ja menetlustes ning Rahvusvahelises Kriminaalkohtus ja muudes asjakohastes rahvusvahelistes kohtutes või tribunalides kõik, mis võimalik, et Vladimir Putin ja Aljaksandr Lukašenka võetaks nende tegude kui sõjakuritegude ja inimsusevastaste kuritegude eest vastutusele, ning osaleksid aktiivselt nende uurimises; nõuab, et Ukrainas toime pandud kuritegude uurimiseks loodaks ÜRO erikohus; on seisukohal, et Ukrainas toime pandud sõjakuritegude rahvusvahelise uurimise hõlbustamiseks oleks asjakohane kasutada rahvusvahelist, erapooletut ja sõltumatut mehhanismi; kutsub liikmesriike ja ELi üles tugedama oma suutlikkust tulemuslikult võidelda sõjakuritegusid toime pannud või neis osalenud isikute karistamatuse vastu;
 - kordab, et relvade tarnimine peab jätkuma ja seda tuleb tõhustada, et Ukraina saaks end tulemuslikult kaitsta; kordab oma toetust kogu Ukraina relvajõududele antavale kaitseabile, mida liikmesriigid pakuvad individuaalselt ja ühiselt Euroopa rahutagamisrahastu kaudu; väljendab heameelt otsuse üle suurendada Ukrainale Euroopa rahutagamisrahastu kaudu antavat abi veel 500 miljoni euro võrra ja nõuab ka konkreetsete panuste suurendamist, et kiiresti tugedada Ukraina kaitsevõimet, nii kahepoolselt kui ka Euroopa rahutagamisrahastu raames;
 - nõuab turvaliste läbipääsude ja humanitaarkoridoride loomist tsiviilelanike evakueerimiseks pommirünnakute eest ning ELi humanitaarabivõrgustike tugeddamist Ukrainas (sellistes valdkondades nagu kütus, toit, ravimid, joogiveega varustamine, energiageneraatorid ja mobiilsed linnakud); soovib komisjonil võtta Ukraina jaoks kasutusele vastastikuse abi kavad, et suurendada abi tulemuslikkust; nõuab erilise tähelepanu pööramist lastele, sh nii saatjateta alaealistele kui ka koos pereliikmetega põgenenud lastele, ning nõuab, et iga varjupaika otsivat last koheldaks eelkõige lapsena ning et tagataks kõigi Ukrainast põgenevate isikute kaitse, olenemata nende sotsiaalsest või etnilisest taustast, soost, seksuaalsest

⁽³⁾ Sh uuringud allikatest nagu Bachmann jt, Euroopa Keskpang, Deutsche Bank Research, Oxford Economics, Goldman Sachs jne, mille on kokkuvõtlikult esitanud Saksamaa majandusekspertide nõukogu (Sachverständigenrat zur Begutachtung der gesamtwirtschaftlichen Entwicklung) oma 2022. aasta märtsi aruandes „Auswirkungen eines möglichen Wegfalls Russischer Rohstofflieferungen auf Energiesicherheit und Wirtschaftsleistung: Auszug aus der aktualisierten Konjunkturprognose 2022 und 2023“ (Venemaa toorainevarede tarne võimaliku ärajäämise mõju energiajulgeolekule ja majandustulemustele. Väljavõte 2022. ja 2023. aasta uuendatud majandusprognosist).

Neljapäev, 7. aprill 2022

sättumusest, võimetest või rändestaatusest; kiidab liikmesriike ja Ukraina naaberriike kiire ja positiivse reageerimise eest enam kui 4 miljoni sõja eest põgeneva pagulase voole; peab kiiduväärseks ajutise kaitse direktiivi⁽⁴⁾ aktiveerimist ning nõuab, et edendataks mehhanisme pagulaste jaotamiseks liikmesriikide vahel, sealhulgas kiiret koordineeritud transporti pagulastele, eriti saatjata lastele ja puuetega lastele, kes vajavad erihooldust;

6. rõhutab, et ELi reaktsioon ja poliitiline tegevus peavad olema vaenulikule olukorrale kohased ning vastama meie Ukraina partnerite jõupingutustele, kes jagavad meiega samu väärtusi ning võitlevad ja ohverdavad end Euroopa väärtuste ja põhimõtete eest, mis ulatuvad ELi praegustest piiridest kaugemale;

7. väljendab jagamatut solidaarsust Ukraina rahvaga ja tema tugevate püüdlustega muuta oma riik demokraatlikuks ja jõukaks Euroopa riigiks; tunnustab Ukraina tahet osaleda Euroopa projektis, mida ta väljendas 28. veebruaril 2022 esitatud ELi liikmeks saamise taotluses; kordab üleskutset ELi institutsioonidele, et nad töötaksid selle nimel, et anda Ukrainale oma kindla poliitilise pühendumuse märguandena ELi kandidaatriigi staatus kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artikliga 49 ja lähtudes riigi saavutustest, ning jätkaksid samal ajal tööd Ukraina integreerimiseks ELi siseturule vastavalt assotsieerimislepingule; väljendab heameelt Euroopa Ülemkogu Versailles' deklaratsiooni üle, milles märgitakse, et Ukraina kuulub Euroopa perre;

8. mõistab teravalt hukka Venemaa retoorika, mis vihjab massihävitusrelvade võimalikule kasutamisele Venemaa Föderatsiooni poolt, ning rõhutab, et igasugune massihävitusrelvade kasutamine oleks vastuvõetamatu ja sellel oleksid väga rängad tagajärjed; mõistab lisaks hukka asjaolu, et Venemaa väed on võtnud Ukraina territooriumil üle tegutsevaid või lahti võetud tuumarajatisi ja -objekte, ning rõhutab, et nende rajatistega asjakohane ümberkäimine on oluline terviseküsimus kogu piirkonna jaoks; rõhutab Rahvusvahelise Aatomienergiaagentuuri (IAEA) olulist rolli Ukraina tuumarajatiste ohutuse tagamisel; toetab Ukraina ametivõimude poolt ÜRO Julgeolekunõukogule esitatud nõudmist võtta viivitamatult meetmeid, et Tšornobõli tuumaelektrijaama keeluala demilitariseerida ning anda tuumaelektrijaama ala viivitamatult IAEA täieliku kontrolli alla;

9. väljendab heameelt sanktsioonide kiire vastuvõtmise üle nõukogus ning tunnustab ELi institutsioonide ja liikmesriikide ühtsust vastuses Venemaa agressioonile Ukraina vastu ning G7 riikide vahelist kõrgetasemelist koordineerimist; kutsub kõiki partnereid, eelkõige ELi kandidaatriike ja potentsiaalseid kandidaatriike üles sanktsioonide pakette järgima; väljendab heameelt hiljuti moodustatud Vene eliidi, esindajate ja oligarhide küsimusega tegeleva rakkerrühma üle, mille eesmärk on koordineerida ELi, G7 ja Austraalia tööd seoses Venemaa ja Valgevene oligarhide vastu kehtestatud sanktsioonidega; palub, et Euroopa välisteenistus ja komisjon tõhustaksid suhtlust riikidega, kes ei ole veel ELiga Venemaa Föderatsiooni vastu sanktsioonide kehtestamisel ühinenud, kasutades selleks ELi mõjuvõimu ja kõiki olemasolevaid vahendeid, ning annaks vajaduse korral abi; taunib asjaolu, et mõned ELi kandidaatriigid ei järgi ELi sanktsioone; nõuab selge tegevuskava koostamist kolmandate riikide suhtes, kes võimaldavad Venemaa Föderatsioonil sanktsioonidest kõrvale hoida; nõuab tungivalt, et nõukogu võtaks vastu täiendavad karmid sanktsioonid, mis kajastavad Venemaa agressiooni pidevat eskaleerumist ja Venemaa relvajõudude poolt toime pandud šokeerivaid hirmutegusid, mis kujutavad endast vaieldamatult sõjakuritegusid;

10. kutsub liikmesriike üles toetama tihedas koostöös Rahvusvahelise Aatomienergiaagentuuri esindusega ÜRO rahuvalvajate lähetamist Ukrainas asuvat 15 tuumareaktorit kaitsma; rõhutab, et vastavalt resolutsioonile nr 377 on ÜRO Peaassambleel subsidiaarne otsustusõigus, kui Julgeolekunõukogul ei ole võimalik teha rahuvalve küsimustes asjakohaseid otsuseid;

11. kutsub ELi juhte ja teiste riikide juhte üles jätma Venemaa välja G20 ja teiste mitmepoolsete koostööorganisatsioonide, näiteks ÜRO Inimõiguste Nõukogu, Interpoli, Maailma Kaubandusorganisatsiooni, UNESCO jt koosseisust, kuna see oleks oluline märguanne, et rahvusvaheline kogukond ei taasta tavapäraselt suhtlust agressorriigiga;

⁽⁴⁾ Nõukogu 20. juuli 2001. aasta direktiiv 2001/55/EÜ miinimumnõuete kohta ajutise kaitse andmiseks ümberasustatud isikute massilise sissevoolu korral ning meetmete kohta liikmesriikide jõupingutuste tasakaalustamiseks nende isikute vastuvõtmisel ning selle tagajärgede kandmisel (EÜT L 212, 7.8.2001, lk 12).

Neljapäev, 7. aprill 2022

12. toonitab, et praegu tuleb prioriteediks seada kehtivate sanktsioonide täielik ja tulemuslik rakendamine kogu ELis ja ELi rahvusvaheliste liitlaste poolt; kutsub liikmesriike üles tegema kindlaks õigusliku aluse ja vajaduse korral selle kiiresti looma, et tagada viivitamata täielik ja tulemuslik sanktsioonide järgimine riikide jurisdiktsioonides; kutsub komisjoni ja ELi järelevalveasutusi üles jälgima tähelepanelikult kõigi ELi sanktsioonide tulemuslikku ja terviklikku rakendamist liikmesriikides ning tegelema nendest kõrvalehoidmisega;

13. nõuab tungivalt, et liikmesriigid tagaksid, et riiklikud karistused ELi sanktsioonide rikkumise eest oleksid tulemuslikud, proportsionaalsed ja hoiatavad; väljendab heameelt selle üle, et teatati sanktsioonide andmekogust ja tegevuskavast (sealhulgas kriteeriumid ja ajakava), mille abil saab ELi sanktsioonide süstemaatilise rikkumise tuvastamise korral algatada rikkumismenetlusi Euroopa Liidu Kohtus;

14. kutsub nõukogu üles kehtestama lisanaktsioone avaliku elu tegelaste suhtes, kes levitavad Venemaal agressiivset, Venemaa Ukraina-vastast agressiooni toetavat propagandat;

15. tuletab meelde, et suurimatelt Venemaal tegutsevatelt välisettevõtetelt saadav maksutulu moodustab olulise osa Venemaa eelarvest ja nende arvelt tuleb hinnanguliselt kolmandik sõjalistest kulutustest; peab sellega seoses kiiduväärseks, et arvukad lääneriikide ettevõtted on otsustanud Venemaal tegutsemise ning seal oma toodete ja teenuste pakkumise lõpetada; kutsub ettevõtteid üles viima oma investeeringuid Venemaalt välja, paigutama tootmiskohti ümber mujale ja katkestama olemasolevaid lepinguid; kutsub suuri IT-ettevõtjaid üles laialdaselt või täies ulatuses piirama Venemaa kasutajate juurdepääsu oma toodetele, teenustele ja operatsioonisüsteemidele;

16. nõuab kehtivate sanktsioonide tulemuslikkuse suurendamist, muu hulgas arvates koostöös ELi sarnaselt meeletatud rahvusvaheliste partneritega Venemaa Föderatsiooni pangad välja SWIFT-süsteemist ning keelates kõigil Venemaa lipu all sõitvatel, Venemaal registreeritud, Venemaa omanduses, seal prahtitud või käitataval laeval, Venemaa sadamast pärit või sinna suunduvatel või muul viisil Venemaaga seotud, sealhulgas Sovcomfloti merelaeval, siseneda ELi territoriaalvetesse ja silduda ELi sadamates; nõuab maanteekaubavedude keelustamist Venemaa ja Valgevene territooriumilt ja territooriumile ning soovib laiendada ekspordikeeldu tarnelepingutele, mis sõlmiti enne sanktsioonide jõustumist, kuid mida ei ole veel täielikult täidetud; nõuab teiste sanktsioonide kehtestamist kõigile ELis ja kolmandates riikides registreeritud üksustele, mis aitavad Venemaa ja Valgevene režiimidel sanktsioonidest kõrvale hoida;

17. nõuab viivitamatult täieliku embargo kehtestamist Venemaa nafta, söe, tuumkütuse ja gaasi impordile, Nordstream 1 ja 2 täielikku hülgamist ning kava esitamist, kuidas jätkata ELi energiavarustuskindluse tagamist lühikeses perspektiivis; palub, et komisjon, Euroopa välisteenistus ja liikmesriigid koostaksid ELi jaoks tervikliku tegevuskava seoses edasiste sanktsioonidega ning teavitaksid selgelt piiridest ja meetmete võtmisest sanktsioonide tagasipööramiseks juhul, kui Venemaa astub samme Ukraina sõltumatuse, suveräänsuse ja territoriaalse terviklikkuse taastamiseks tema rahvusvaheliselt tunnustatud piirides ning viib oma väed Ukraina territooriumilt täielikult välja;

18. rõhutab veel kord, kui oluline on mitmekesistada energiaallikaid, -tehnoloogiaid ja energia tarneteid ning investeerida rohkem energiatõhususse, taastuvenergiasse, gaasi ja elektri salvestamise lahendustesse ning teha kestlikke pikaajalisi investeeringuid kooskõlas Euroopa rohelise kokkuleppega; rõhutab, kui oluline on tagada ELi kaubanduspartneritelt energiaga varustamine olemasolevate ja tulevaste vabakaubanduslepingute kaudu, et vähendada veelgi ELi sõltuvust Venemaast, eelkõige toorainete puhul; nõuab lisaks ühiste strateegiliste energiavarude ja energiaostumehhanismide loomist ELi tasandil, et suurendada energiajulgeolekut, vähendades samal ajal välist energiasõltuvust ja hinnavolatiilsust; nõuab töö alustamist gaasiliidu loomiseks, mis põhineks liikmesriikide ühistel gaasiostudel;

19. nõuab tungivalt, et liikmesriigid lõpetaksid koostöö Venemaa ettevõtetega olemasolevates ja uutes tuumaprojektides, sealhulgas Soomes, Ungaris ja Bulgaarias, kus Venemaa eksperdid saab asendada lääneriikide ekspertidega, ning lõpetaksid järk-järgult Rosatomi teenuste kasutamist; nõuab teaduskoostöö lõpetamist Venemaa energiaettevõtetega, nagu Rosatom, ja teiste asjaomaste Venemaa teadusüksustega; nõuab, et Valgevenele kehtestatud sanktsioonid peegeldaksid Venemaa vastu kehtestatud sanktsioone, et Vladimir Putin ei saaks kasutada ühtegi lünka ega Aljaksandr Lukašenka abil sanktsioonidest kõrvale hoida;

Neljapäev, 7. aprill 2022

20. nõuab tungivalt, et rahvusvahelised energiaorganisatsioonid kaaluksid uuesti Venemaa rolli oma tegevuses, sealhulgas Venemaa ja IAEA vaheliste koostööprojektide võimalikku peatamist ning Venemaa osalemise peatamist mitmepoolsetes projektides;

21. rõhutab, et kõik Venemaa ametnikele või Vladimir Putini režiimiga seotud oligarhidele, nende esindajatele ja variisikutele kuuluvad varad, samuti Aljaksandr Lukašenka režiimiga seotud Valgevene isikute varad tuleks arestida ning nende ELi viisad tuleks tühistada kuldsete passide, viisade ja elamislubade skeemi täieliku ja viivitamatu keelustamise raames; rõhutab, et sanktsioonid tuleks kehtestada suuremale hulgal Venemaa ametnikele, kuberneridele, linnapeadele ja majanduseliiti kuuluvatele isikutele, kes toetavad Vladimir Putini režiimi praegust poliitikat ja saavad sellest kasu;

22. nõuab töö alustamist Marshalli plaani laadse fondi (Ukraina solidaarsuse usaldusfond) loomiseks, et Ukraina pärast sõda uuesti üles ehitada, algatada ulatuslik investeerimisprogramm ja aidata riigil oma kasvupotentsiaal realiseerida; on seisukohal, et fond peaks olema rikkalik ning seda tuleks rahastada muu hulgas ELi ja selle liikmesriikide maksetest, rahastajate panusest ja Venemaa poolt sõjakahjude hüvitamiseks makstavatest reparatsioonidest, sealhulgas Venemaa varad, mis külmutati eelnevalt sanktsioonide tõttu ja mis tuleks rahvusvahelise õiguse kohaselt juriidiliselt konfiskeerida;

23. nõuab, et EL suurendaks kiiresti finantslääbipaistvust, kõrvaldaks rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamist käsitlevate õigusaktide paketi üle peetavate läbirääkimiste raames kõik seaduselüngad, mille eesmärk on varjata tegelikult kasusaavaid omanikke, ning tagaks, et Venemaa oligarhide liidus hoitav raha konfiskeeritakse; nõuab sellega seoses, et kõik kolmandate riikide finantseerimisasutused, mis tegelevad rahapesuga või võimaldavad seda, kantaks musta nimekirja;

24. nõuab, et loodaks ELi solidaarsusmehhanism, mille abil tegeleda Venemaa Ukraina-vastase sõja ning kehtestatud sanktsioonide majanduslike ja sotsiaalsete tagajärgedega; tunnistab, et Venemaa Föderatsiooni vastu suunatud tõhusad sanktsioonid ning Venemaa agressiooni ja sissetungi eest põgenevate miljonite ukrainlaste vood tekitavad vältimatuid majanduslikke ja sotsiaalseid probleeme kogu ELis ja selle liikmesriikides; nõuab kompensatsioonimeetmeid ning alternatiivseid kaubatarneid ja energiaallikaid, et vähendada seda negatiivset mõju, ning tulemuslikke meetmeid lubamatu spekulatsioonide vastu, mis neid veelgi süvendab, muu hulgas õppides edukatest meetmetest, mida EL rakendas COVID-19 pandeemia reageerides;

25. tunnustab paljude Euroopa linnade avaldusi Venemaa linnade ja organisatsioonidega sõlmitud koostöö- ja partnerluskavade lõpetamise kohta; kutsub kohalikke omavalitsusi ja linnu üles vaatama läbi ja lõpetama partnerluslepinguid Venemaa Föderatsiooni linnadega ning tegema seevastu koostööd sõsarlinnadega Ukrainas;

26. rõhutab, kui oluline on tagada, et Ukraina põllumajandussektor saaks võimalikult kiiresti taas nõuetekohaselt toimida, tehes kõik võimalikud jõupingutused, et kaitsta eelseisvat külvi- ja tootmishooaega, ning võimaldades ohutuid transpordi-, toidu- ja kütusekoridore riiki ja riigist välja; nõuab roheliste maismaakoridoride avamist, et varustada Ukrainat kõigega, mida on vaja põllumajandustootmise säilitamiseks (nt pestitsiidid ja väetised), ning viia Ukrainast välja kõik põllumajandustooted, mida on veel võimalik eksportida;

27. väljendab tugevat toetust Rahvusvahelise Kriminaalkohtu prokuröri otsusele alustada Ukrainas toime pandud väidetavate sõjakuritegude ja inimsusevastaste kuritegude uurimist ning rõhutab, kui olulised on kiire töö ja edusammud vajalike tõendite saamiseks; nõuab seetõttu Rahvusvahelise Kriminaalkohtu tähtsale tööle rahalist ja praktilist toetust, näiteks lubades Euroopa Liidu nõuandemissioonil Ukrainas abistada tõendite dokumenteerimisel;

28. nõuab, et EL ja selle liikmesriigid looksid ülemaailmse korrupsioonivastaste sanktsioonide mehhanismi ning võtaksid kiiresti sihipäraseid sanktsioone isikute suhtes, kes vastutavad suurtõrupsiooni eest Venemaal ja Valgevenes;

Neljapäev, 7. aprill 2022

29. kutsub liikmesriike ja komisjoni üles toetama kõiki õiguspäraseid rahvusvahelisi ja riiklikke protsesse, mille eesmärk on uurida väidetavaid inimsusevastaseid kuritegusid ja sõjakuritegusid, mis on toime pandud Ukrainas, et võtta kõik nende tegude toimepanijad ja kaasosalised kohtu ees vastutusele;
30. kordab, et Venemaa levitatav desinformatsioon on osa Venemaa sõjategevusest Ukrainas ning et ELi sanktsioonidest Venemaa riigile kuuluvate meediakanalite vastu saab kergesti kõrvale hoida, kasutades virtuaalseid privaatsvõrke, satelliittelevisiooni ja nutitelevisiooni funktsioone; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles täielikult rakendama Venemaa riigile kuuluvate propagandakanalite keeldu;
31. nõuab Euroopa finantsasutuste avalikustamisnõuete laiendamist, et teavitada pädevaid asutusi kõigist teatavate Venemaa ja Valgevene kodanike valduses olevatest varadest, mitte ainult nende hoiustest; tuletab meelde, et ELi kodanikud saavad kasutada komisjoni rikkumisest teatamise vahendit, et anonüümselt teatada Venemaa ja Valgevene üksikisikute ja üksuste vastu kehtestatud varasemate, praeguste ja kavandatavate sanktsioonide rikkumistest; on veendunud, et üksikisikutele mõeldud sanktsioonide loetelusid tuleks laiendada isikutele, kes saavad praegu ja on ka varem saanud kasu tihedatest sidemetest Venemaa ja Valgevene valitsusega; kutsub komisjoni üles täielikult ära kasutama rahapesuvastast raamistikku ning lisama neljanda rahapesuvastase direktiivi⁽⁵⁾ artiklis 9 osutatud suure riskiga kolmandate riikide loetellu Venemaa ja Valgevene; kutsub komisjoni üles tegema ettepanekut luua spetsiaalne asutus, mis valvaks finantssanktsioonide ja muude ELi piiravate meetmete jõustamise järele; kutsub komisjoni üles kaardistama ja avaldama igas liikmesriigis külmutatud ja arestitud varad; väljendab heameelt kodanikuühiskonna ja uurivate ajakirjanike jõupingutuste üle Venemaa oligarhidele kuuluvate varade avalikustamisel;
32. väljendab heameelt rahvusvaheliste organisatsioonide otsuste üle peatada Venemaa osalemine, sealhulgas kultuuri ja spordi valdkonnas; palub liikmesriikidel alandada Venemaa Föderatsiooni ja Valgevene esindatuse taset ning vähendada Venemaa diplomaatiliste ja konsulaartöötajate arvu ELis, eriti siis, kui nende tegevus hõlmab spionaaži, desinformatsiooni või sõjalisi küsimusi; nõuab jätkuvat kooskõlastamist Atlandi-üleste liitlaste ja sarnaselt meelestatud partneritega, kelleks on näiteks NATO, G7, Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsioon, Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooni liikmed, assotsieerunud riigid ja kandidaatriigid; rõhutab, et EL peaks reageerima otsustavalt, kui eeldatavad partnerid ei toeta ELi seisukohti;
33. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, Ühinenud Rahvaste Organisatsioonile, G7-le, Euroopa Nõukogule, Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsioonile, Ukraina presidendile, valitsusele ja parlamendile, Venemaa Föderatsiooni presidendile, valitsusele ja parlamendile ning Valgevene presidendile, valitsusele ja parlamendile.

⁽⁵⁾ ELT L 141, 5.6.2015, lk 73.